

Factsheet DoeMee Onderzoek 2024

Energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing

Het DoeMee Onderzoek 2024 richt zich op de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing. Deze factsheet is opgesteld voor de gemeente Hollands Kroon op basis van de ingevulde vragenlijst door de gemeente en omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De dikgedrukte blauwe tekst geeft het antwoord op de enquête en eventuele toevoegingen/ wijzigingen vanuit de schriftelijke validatie weer. Er is gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren over de opdrachtformulering, afgesproken doelstellingen, resultaten en energiebesparende maatregelen die zijn getroffen. Een documentenanalyse is indien er documenten zijn aangeleverd opgenomen aan het eind van de factsheet. De factsheet is gevalideerd door de omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de gemeente Hollands Kroon.

Gemeente Hollands Kroon

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**.

De opdracht op toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht aan de omgevingsdienst is in de begroting opgenomen, **onder het overkoepelende onderwerp 'energie'**.

Er is **een** opdracht geformuleerd voor de omgevingsdienst over de invulling van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. **Er is een schriftelijke overeenkomst opgesteld**. De opdracht wordt in de praktijk **ook uitgevoerd**.

Het budget voor de opdracht aan de omgevingsdienst wordt bepaald op basis van **een inschatting van het aantal bedrijven dat onder de regeling valt. Op basis hiervan is het budget vastgesteld. De provincie betaalt de helft, de gemeente de rest**. Om te sturen op de taak van de omgevingsdienst m.b.t. toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht **vindt periodieke evaluatie van het werk- en uitvoeringsprogramma op basis van voortgangsrapportages**.

De gemeente geeft zelf **ook** invulling aan toezicht en handhaving van de energiebesparings- en informatieplicht energiebesparing, naast de taken die bij de omgevingsdienst zijn belegd sinds 1 juli 2023. **De gemeente heeft het bedrijf Klimaatroute ingeschakeld. Dit bedrijf verzorgt stimulerend toezicht en begeleidt bedrijven bij het nemen van maatregelen. Bedrijven die niet meewerken, of die het traject hebben afgerond, krijgen bezoek van de omgevingsdienst**.

Informatievoorziening

Er zijn **in de opdracht vastgelegde** afspraken gemaakt over de monitorings- en verantwoordingsinformatie met de omgevingsdienst m.b.t. de energiebesparingsplicht. **De gemeente wordt op de hoogte gesteld van geplande en uitgevoerde controles**. Er zijn **ook**

KPI's afgesproken met omgevingsdiensten over de monitorings- en verantwoordingsinformatie m.b.t. de energiebesparingsplicht, namelijk **het proces is afgesproken**.

De gemeente ontvangt **periodieke tussenrapportages en tussentijdse informele terugkoppeling** over de resultaten van de handhaving van de energiebesparingsplicht van de omgevingsdienst. De rapportages die door de omgevingsdienst aan de gemeente worden verstrekt leveren **adequate informatie** over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparings- en informatieplicht. De rapportages geven **adequate informatie** over de bereikte resultaten. **De gemeente krijgt dit inzicht niet van de omgevingsdienst, maar wel uit de rapportages van Klimaatroute.**

Vanuit de gemeenteraad zijn er **nooit** gekomen over de uitvoering van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht door de omgevingsdienst. Over de bereikte resultaten, zoals reductie CO₂ en vermindering verbruik van gas en elektriciteit) zijn vanuit de gemeenteraad **geen** vragen/opmerkingen geweest.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en gemeente Hollands Kroon

Algemene informatie

De rollen en taken van gemeenten, provincies en omgevingsdienst met betrekking tot het toezicht op de energiebesparings- en informatieplicht zijn op dit moment **helder**. De energiebesparingsplicht is **als apart taakveld onderdeel van het VTH-stelsel (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)**.

Resultaat

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat valt onder de energiebesparings- en informatieplicht. **Deze informatie downloadt de omgevingsdienst bij het e-loket van RVO.nl en wordt gecombineerd met bedrijven waarvan zij weten dat zij aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen. Daarnaast is informatie afkomstig van het CBS (Centraal Bureau voor Statistiek) en verzamelt de omgevingsdienst informatie zelf (via een basislijst met (potentieel) besparing).** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat, **de omgevingsdienst geen inzicht heeft in de verbruikscijfers van bedrijven. Deze zijn in het verleden niet geregistreerd in de systemen.** De omgevingsdienst heeft acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen door **het samenstellen en actualiseren van de basislijst. Er zijn geen aparte acties ondernomen om verbruiksgegevens bij bedrijven op te vragen. Recente ervaringen bij collega omgevingsdiensten leert ook dat dergelijke acties arbeidsintensief zijn en relatief (te) weinig respons opleveren. Daar heeft de omgevingsdienst geen capaciteit voor.**

Er is **gedeeltelijk** zicht op het aantal bedrijven dat zich niet aan de informatieplicht energiebesparing houdt. **Deze informatie downloadt de omgevingsdienst bij het e-loket van RVO.nl en wordt gecombineerd met bedrijven waarvan zij weten dat zij aan de energiebesparingsplicht moeten voldoen.** De informatie ontbreekt in sommige gevallen omdat **de omgevingsdienst slechts beperkt inzicht heeft in de verbruiksgegevens van bedrijven. Als een bedrijf zich niet meldt bij het eLoket, de omgevingsdienst geen gegevens heeft en het bedrijf (nog) niet door de omgevingsdienst is bezocht, is het onbekend of een bedrijf**

daadwerkelijk informatieplichtig is. De omgevingsdienst heeft **nog geen** acties ondernomen om (volledig) inzicht te krijgen de bedrijven dat zich niet aan de informatieplicht houdt. **Het is op dit moment efficiënter om de lijst met (potentieel) besparingsplichtige bedrijven te bezoeken en, indien boven de drempelwaarde, ter plaatse toe te zien op de informatieplicht.** Er wordt **per brief/e-mail en persoonlijk** contact gemaakt met bedrijven die niet voldoen aan de informatieplicht energiebesparing.

Organisatie van het toezicht

De omgevingsdienst handhaaft op de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing door **specifieke energiecontroles uit te voeren aan de hand van de erkende maatregelenlijst. Vóór 2023 maakten energiecontroles deel uit van de reguliere integrale milieucontrole. Specifieke energiecontroles werden wel uitgevoerd in het kader van de VUE-regeling (Versterkte Uitvoering Energiebesparing). Vanaf 2023 is de omgevingsdienst gaan werken met een team van specialist toezichthouders die alleen de energiecontroles uitvoeren.** Het aantal bedrijven dat per jaar wordt gecontroleerd wordt bepaald aan de hand van **de beschikbare gelden en doelstellingen van de subsidieregelingen VUE (t/m 2023), EBA (provinciaal akkoord t/m 2026) en SPUK-THE (Specifieke uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht, t/m 2026).** Vanaf 2026 wordt de planning gemaakt voor **reguliertoezicht op basis van de dan bestaande werkvoorraad, capaciteit en beschikbare middelen.** Naar schatting heeft de omgevingsdienst nog **2-5 jaar** nodig vanaf de start van de werkzaamheden om alle bedrijven en instellingen binnen de gemeente te controleren op de energiebesparings- en informatieplicht.

De omgevingsdienst stelt prioriteit **door bedrijven met de hoogste verbruiken (indien bekend) het eerste te bezoeken.**

Kwantitatieve informatie

De omgevingsdienst heeft de kwantitatieve informatie uit onderstaande tabellen ingevuld voor de gemeente.

Onderstaande tabel bevat informatie over het aantal gecontroleerde bedrijven en de ureninzet op jaarbasis door de omgevingsdienst in de periode 2019 – 2023.

Jaar	Aantal bedrijven gecontroleerd	Ureninzet op jaarbasis
2019	-	-
2020	-	-
2021	-	-
2022	-	-
2023	191	-

De omgevingsdienst heeft **geen informatie** aangeleverd over het percentage bedrijven waar overtredingen zijn aangetroffen voor en na hercontrole tussen 2019 en 2023.

De omgevingsdienst heeft **geen informatie** aangeleverd over het aantal jaarlijks geconstateerde overtredingen tussen 2019 en 2023.

De omgevingsdienst heeft **geen informatie** aangeleverd over het aantal bedrijven dat een 'vooraankondiging last onder dwangsom' of overige repressieve handhaving heeft ontvangen tussen 2019 en 2023.

In het geval er repressieve handhaving heeft plaatsgevonden, zijn de volgende sancties opgelegd is **een hersteltermijn opgelegd, een dwangsom opgelegd en/of is een vooraankondiging lasten onder dwangsom verstuurd**.

De omgevingsdienst heeft **geen zicht op het energiebesparingspotentieel bij bedrijven en instellingen en de totaal gerealiseerde energiebesparing**.

Wat betreft de getroffen energiebesparende maatregelen in de periode 2019 tot en met 2023 is er **niet per maatregel geregistreerd. Vanaf 2024 kan dit wel in kaart worden gebracht, via een digitale checklist**.

Aanvullende documentenanalyse

Categorie	Aanwezig?	Documenten
Toelichting	x	
Begroting	√	Overeenkomst uitvoering energiebesparingsakkoord MKB-bedrijven & subsidieaanvraag
Opdracht	√	Overeenkomst uitvoering energiebesparingsakkoord MKB-bedrijven & subsidieaanvraag
Beleidsstukken	x	
Werkprogramma	√	Uitvoeringsprogramma VTH 2022
Voortgangsrapportage	x	
Aanvullend	x	

Begroting & opdracht

Bijgevoegd zijn een overeenkomst tussen de gemeente Hollands Kroon en de OD NHN over de uitvoering van het energiebesparingsakkoord 2021-2024 en een subsidieaanvraag die in dat kader is gedaan. Samen met de provincie Noord-Holland en andere Noord-Hollandse gemeenten zet de gemeente Hollands Kroon in op het realiseren van energiebesparing bij bedrijven met een wettelijke energiebesparingsplicht. Het energieakkoord heeft als doel de bedrijven te stimuleren om zich te houden aan de wettelijke energiebesparings- en informatieplicht. Dit gebeurt door stimulerend toezicht uit te voeren. De provincie stelt € 8.000.000 beschikbaar voor de periode 2022-2025.

Werkprogramma

Het uitvoeringsprogramma bevat een algemene reflectie op ontwikkelingen en het specifieke uitvoeringsprogramma per deelnemer met een compacte beschrijving van de geleverde producten en diensten. Bij algemene ontwikkelingen is beschreven dat er steeds meer nadruk zal komen te liggen op toezicht en handhaving van de informatie- en energiebesparingsplicht bij bedrijven. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan het Energieakkoord 2013 en het Klimaatakkoord. Ook wordt verder ingezet op een Provinciaal Energiebesparingsakkoord (samen met de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten). Toezicht en handhaving dat de OD NHN uitvoert op de informatie- en energiebesparingsplicht (de EML-controles) wordt zo efficiënt mogelijk uitgevoerd. Het

databaseer rond dit toezicht is in ontwikkeling in relatie tot onder andere het landelijk e-loket. Doel is een zo optimaal mogelijke monitoring van de behaalde energiebesparing.